Katholiek Onderwijs Vlaanderen
Stafdienst
Identiteit en pastoraal

2026-10-07

Houd de gastvrijheid in ere (Hebreeën 13, 2)
Kerstviering (Bu)So)

© *pexels*
https://images.pexels.com/photos/10403683/pexels-photo-10403683.jpeg

Inhoud

1 Openen 2
1.1 Lied 2
1.2 Welkom en kruisteken 4
1.3 Duiding van het thema 4
1.4 Overgang naar luisteren 4

2 Luisteren 4
2.1 Bijbelverhaal 4
2.2 Duiding bij de Bijbeltekst 5
2.3 Stilte/Meditatie/doe-moment 5

3 Bidden 7
3.1 Voorbede 7
3.2 Onzevader 8

4 Zenden 8
4.1 Afsluitende bezinningstekst 8
4.2 Slotgebed en zending 9
4.3 Kruisteken 9

Dit document is een voorstel voor een gebedsviering. Als school kan je zelf onderdelen vervangen of aanpassen. Zo kan je zelf een duiding schrijven bij de teksten of op voorhand voorbeden verzamelen bij leerlingen/collega's en deze in de viering verwerken. Ook een keuze voor andere liederen of werkvormen is mogelijk.

Deze viering kan ondersteund en versterkt worden door een projectie (vb. PPT-presentatie) van beelden en liedteksten. De bronnen van de gebruikte beelden en liederen worden vermeld in deze viering en dleiden je naar de vindplekken zodat je zelf een projectie/presentatie kan uitwerken.

Extra benodigdheden voor deze gebedsviering:
- eigen gekozen rustige muziek
- kerststal met figuren
- kaars
- schrijfgerei

1 Openen

1.1 Lied

Avec son frère - ZAZ - 3'11" - https://www.youtube.com/watch?v=SmUFfilhr4M

A l'abri du soleil dans les rues de leur ville
Aujourd'hui tout est pareil, demain où seront ils?
Ces odeurs, ces couleurs c'est pour la dernière fois
Retenir tout par coeur au plus profond de soi

Refrain: Il est avec son frère
Ils partent tout à l'heure
Un secret pour son père
La promesse à sa sœur
de protéger son frère
quand ils seront loin d'ici
La lettre pour sa mère
Pardon, merci

Ils vont quitter leur ville comme ils savent déjà
que l'avenir a un prix avant que d'être un choix
D'ici peu sans amour tout au bout de la rue
Pour un pays moins chaud, ils auront disparus

Refr.

À l'ombre d'un café, s'ils prennent leur temps
Ils ne sont pas pressés de ce qui les attend
Respirant l'atmosphère tout en fermant les yeux
Ne sachant pas quoi faire pour s'en souvenir mieux

Refr.

Il est avec son frère
Un secret pour son père
De protéger son frère
Quand ils seront loin d'ici
La lettre pour sa mère
Pardon, merci

(vertaling)

Verscholen in de schaduw, in de straten van hun stad,
Vandaag nog alles hetzelfde, waarheen leidt morgen hun pad?
Deze geuren, deze kleuren, beleven zij een laatste keer,
Alles diep vanbinnen bewaren, om te vergeten nooit meer.

Refrein: Hij is bij zijn broer
Ze vertrekken straks vandaar
Voor zijn vader is dat geheim
Zijn zus, hij belooft haar:

dat hij zijn broer zal beschermen
eens ze ver weg zullen zijn
Voor zijn moeder de brief
Dankjewel en vergeef mij

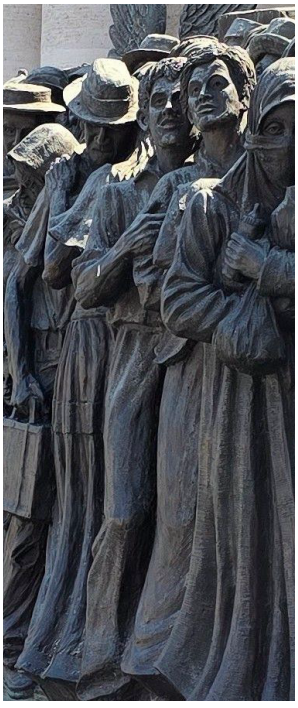
Ze zullen hun stad verlaten, want zij weten voortaan
dat de toekomst haar prijs heeft, nog voor een keuze wordt gedaan.
Binnenkort, zonder liefde, aan het einde van de straat,
zullen zij verdwenen zijn, naar een land waar minder warmte bestaat.

Refrein

In de schaduw van een café nemen ze de tijd, nog even
ze voelen geen haast voor wat hen wacht, voor wat ze zullen beleven.
Ze ademen de sfeer in, met gesloten ogen stil
Niet wetend hoe te bewaren wat je bewaren wil.

Refrein

Hij is bij zijn broer
Voor zijn vader is dat geheim
dat hij zijn broer zal beschermen
eens ze ver weg zullen zijn
Voor zijn moeder de brief
Dankjewel en vergeef mij

Angels Unawares – Timothy Schmalz - © Pexels & Pixabay
https://images.pexels.com/photos/38552378/pexels-photo-38552378.jpeg
https://pixabay.com/nl/photos/monument-kunst-engelen-onwetend-7511462/

1.2 Welkom en kruisteken

Elk jaar opnieuw klinken met Kerst dezelfde woorden uit de Bijbel. We horen dat Jezus geboren wordt in een stal omdat er geen plaats is in de herberg, we horen over de herders en de drie wijzen die het pasgeboren kind opzoeken en over Jozef en Maria die moeten vluchten naar Egypte. Al eeuwenlang wordt het kerstverhaal doorgegeven.

En toch klinkt dat oude verhaal nooit helemaal hetzelfde. Niet omdat het verhaal verandert, maar omdat wij veranderen. Wij luisteren vandaag met andere ervaringen, andere vragen, andere zorgen dan vorig jaar.

Om ons door de eeuwenoude woorden opnieuw te laten raken en bevragen, zoeken we de stilte op en het gebed. Christenen drukken hun luisterbereidheid uit met het symbool van het kruisteken. (+)

1.3 Duiding van het thema

Dat Maria en Jozef op zoek zijn naar een plaats om te verblijven, kan ons verbinden met al wie ook op dit moment onderweg is. Mensen die hun land moeten verlaten, hun familie, op zoek naar veiligheid, een thuis, een toekomst. Mensen die zich verloren voelen, die verdwalen in het leven, en in alle kwetsbaarheid aankloppen bij een ander, hopend op een gastvrij hart dat opendoet. Maken wij ruimte voor wie aanklopt? Luisteren wij naar verhalen die anders zijn dan de onze? Zijn wij een teken van gastvrijheid en menselijkheid? En omgekeerd: durven wij hulp vragen wanneer wij de weg kwijt zijn?

© pexels
https://images.pexels.com/photos/10403683/pexels-photo-10403683.jpeg

Kerst herinnert ons eraan dat ieder mens onderweg is en dat niemand die weg alleen hoeft te gaan. Waar een deur opengaat, waar een hand wordt uitgestoken, waar een mens welkom is, daar worden vrede en vreugde geboren.

1.4 Overgang naar luisteren

We maken het stil en steken een kaars aan. We leggen de Bijbel klaar om eruit voor te lezen.
Dit kan met rustige achtergrondmuziek.

2 Luisteren

2.1 Bijbelverhaal

De geboorte van Jezus - Lucas 2, 1-14 (NBV21)

1In die tijd kondigde keizer Augustus een decreet af dat alle inwoners van het rijk zich moesten laten
inschrijven. 2Deze eerste volkstelling vond plaats tijdens het bewind van Quirinius over
Syrië. 3Iedereen ging op weg om zich te laten inschrijven, ieder naar de plaats waar hij vandaan
kwam. 4-5Ook Jozef ging op weg om zich te laten inschrijven. Samen met Maria, zijn aanstaande
vrouw, die zwanger was, reisde hij van de stad Nazaret in Galilea naar Judea, naar de stad van David
die Betlehem heet, aangezien hij van David afstamde. 6Terwijl ze daar waren, brak de dag van haar
bevalling aan, 7en ze bracht een zoon ter wereld, haar eerstgeborene. Ze wikkelde Hem in doeken en
legde Hem in een voederbak, omdat er voor hen geen plaats was in het gastenverblijf.

8 Niet ver daarvandaan brachten herders de nacht door in het veld, ze hielden de wacht bij hun
kudde. 9 Opeens stond er een engel van de Heer bij hen en werden ze omgeven door de stralende
luister van de Heer, zodat ze hevig schrokken. 10 De engel zei tegen hen: 'Wees niet bang, want ik
kom jullie goed nieuws brengen dat grote vreugde betekent voor heel het volk: 11 vandaag is in de stad
van David jullie redder geboren. Hij is de messias, de Heer. 12 Dit zal voor jullie het teken zijn: jullie
zullen een pasgeboren kind vinden dat in doeken gewikkeld in een voederbak ligt.' 13 En plotseling
voegde zich bij de engel een groot hemels leger dat God prees met de woorden: 14 'Eer aan God in de
hoogste hemel en vrede op aarde voor de mensen die Hij liefheeft.'
NBV21 © 2021 Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap

2.2 Duiding bij de Bijbeltekst

Evangelist Lucas noemt keizer Augustus en landvoogd Quirinius bij naam. Hij schetst een concreet historisch kader. Zo wordt voelbaar hoe politieke besluiten de levensweg van mensen beïnvloeden. Maar dat niet alleen. Het historische kader maakt ook duidelijk dat God in heel concrete omstandigheden aan het werk gaat, met concrete mensen. Dus ook vandaag, met ons. Het is de hoopvolle boodschap van Kerst: God wil zijn vreugde en vrede ook vandaag geboren laten worden.

Veel heeft God daarvoor niet nodig. Als plaats volstaat een voederbak in een stal, zegt het kerstverhaal, een open plek in de vrije natuur. Geen nood om aan te bellen, te reserveren. Gods vreugde en vrede zijn voor iedereen bereikbaar. God heeft geen gastverblijf nodig, wel een gastvrij hart. Een hart als dat van de herders, die zorgen voor wie hun zijn toevertrouwd. Anders dan een keizer Augustus, die vanuit het verre Rome decreten uitvaardigt en er zich verder niet om bekommert dat een hoogzwangere vrouw op een ezel van Nazareth naar Betlehem moet, zijn de herders hun schapen nabij. Een herder gaat op zoek naar groene weideplaatsen en vredig water (Psalm 23, 2) en houdt trouw de wacht wanneer het duister wordt. Ja, het zijn herders van mensen die engelen zien en de belofte van redding horen weerklinken. Ze zijn nieuwsgierig, laten zich verwonderen en raken, komen in beweging en ontmoeten het Kind.

Het kerstverhaal ademt eenvoud. Alles is teruggebracht tot de kern. Laat los, sta open, ga op weg, de ander tegemoet, zie om naar de ander, heet de ander welkom. Omarm en laat je omarmen. Dan vind je de hemel op aarde. In de woorden van Paulus: "Houd de onderlinge liefde in stand en houd de gastvrijheid in ere, want zo hebben sommigen zonder het te weten engelen ontvangen" (Hebreeën 13, 1-2).

© *Pexels*
https://images.pexels.com/photos/5929301/pexels-photo-5929301.jpeg

2.3 Stilte/Meditatie/doe-moment

We nemen even de tijd om bij onszelf te beluisteren wat gastvrijheid bij ons oproept.
Ondertussen kan rustige muziek spelen.

Beantwoord voor jezelf de volgende vragen:

> Met welke zorg zou ik graag aankloppen bij iemand anders, bij God?
> Welke engel(en) heb ik in mijn leven al mogen ontmoeten?
> Op welke manier probeer ik gastvrij te zijn?

Alternatief: Op de volgende pagina zie je enkele foto's van deuren. Welke deur(en) zou jij verbinden met gastvrijheid? Waarom is dat zo? Of denk je zelf nog aan een andere soort deur?
Welke deur(en) koos je buur? Ga met elkaar in gesprek.

© Pexels
https://images.pexels.com/photos/6187660/pexels-photo-6187660.jpeg

© Pexels
https://images.pexels.com/photos/8220236/pexels-photo-8220236.jpeg

© Pexels
https://images.pexels.com/photos/10132817/pexels-photo-10132817.jpeg

© Pexels
https://images.pexels.com/photos/895451/pexels-photo-895451.jpeg

© Pexels
https://images.pexels.com/photos/4451952/pexels-photo-4451952.jpeg

© Pexels
https://images.pexels.com/photos/34229081/pexels-photo-34229081.jpeg

© Pexels
https://images.pexels.com/photos/10439904/pexels-photo-10439904.jpeg

© Pexels
https://images.pexels.com/photos/19733327/pexels-photo-19733327.jpeg

© Pexels
https://images.pexels.com/photos/11006728/pexels-photo-11006728.jpeg

© Pexels
https://images.pexels.com/photos/30521992/pexels-photo-30521992.jpeg

3 Bidden

3.1 Voorbede

We bouwen samen de kerststal op. Elke persoon die een voorbede leest, brengt een figuur uit de kerststal aan.

Bij Maria

Maria is de jonge vrouw die "ja" zegt wanneer God haar vraagt om mee te werken aan de toekomst die Hij wil mogelijk maken. Ze begrijpt niet alles wat haar overkomt, maar vertrouwt erop dat God aanwezig is, ook *in het onverwachte. In haar zien we alle mensen die de moed vinden om nieuw leven kansen te geven, ook wanneer de weg onzeker is.*

Voor alle mensen die voor moeilijke keuzes staan, voor jonge ouders, voor mensen die een nieuwe richting moeten inslaan, voor allen die de toekomst met zorgen tegemoet zien. Dat zij het vertrouwen vinden om stap voor stap verder te gaan en mogen ervaren dat zij niet alleen zijn. Laten wij bidden.

Bij Jozef

In de evangeliën horen we Jozef nooit aan het woord, maar zijn daden spreken luid. Hij beschermt Maria en het kind, biedt veiligheid wanneer gevaar dreigt en neemt verantwoordelijkheid zonder op de voorgrond te treden. Hij staat symbool voor al wie zorg draagt voor anderen.

Voor ouders, plusouders, pleegouders, grootouders, leerkrachten, hulpverleners en allen die verantwoordelijkheid opnemen voor kinderen en kwetsbare mensen. Dat zij de kracht vinden om beschermend en liefdevol nabij te zijn. Laten wij bidden.

Bij Jezus

Het kleine kind Jezus toont de wereld wie God is: God is liefde. God komt tot ons in woorden en gebaren die eenvoudig zijn en toch ook heel bijzonder, klein en toch ook heel groot, weerloos en toch ook heel sterk. Zelfs sterker dan de dood.

Voor alle kinderen ter wereld en in het bijzonder voor wie opgroeien in armoede of onveiligheid. Dat ze mensen om zich heen hebben die hen dragen en dat ze kansen krijgen om zichzelf te ontplooien. Laten wij bidden.

Bij de engelen

De engelen verkondigen vrede. Hun boodschap doorbreekt de angst van de nacht en opent een horizon van hoop: waar mensen van goede wil zijn, wordt niet langer verdeeld, maar verbonden, niet langer afgebroken, maar opgebouwd.

Voor alle gebieden waar oorlog, geweld en haat mensenlevens verwoesten. Dat leiders en volkeren van goede wil mogen zijn en kiezen voor dialoog, verzoening en gerechtigheid. Laten wij bidden.

Bij de herders

Herders leven buiten, maar staan ook buiten het gewone maatschappelijke en culturele leven. Ze vallen vaak buiten de boot. Toch zijn zij zijn de eersten om het nieuws van Jezus' geboorte te horen. Ze laten nu al zien wie Jezus is: Hij die in Gods naam thuisbrengt wie verloren zijn, verzamelt wie verstoten worden.

Voor mensen die zich vergeten voelen, voor wie weinig kansen krijgen, voor wie leven in eenzaamheid of aan de rand van de samenleving. Dat zij mensen ontmoeten die naar hen luisteren en hen laten voelen dat ze waardevol zijn. Laten wij bidden.

Bij de wijzen

Na de herders zijn er ook drie Wijzen die het kind komen bezoeken. Zij komen "uit het Oosten" (Matteüs 2, 1), uit een vreemd land. Ze hebben een ster gezien. Ze onderzoeken, overwegen en

zetten zich in beweging, op zoek naar wat waar is en wijs, in het spoor van het licht.
Voor allen die zoeken naar zin, richting en hoop in hun leven. Voor jongeren die hun toekomst vormgeven, voor mensen die levensvragen stellen en voor allen die op zoek zijn naar God. Dat zij lichtpunten mogen ontdekken die hun weg verhelderen. Laten wij bidden.

3.2 Onzevader

Rond de kerststal ontmoeten wij ook elkaar, met alles wat wij aan ervaringen, zorgen en verlangens, overtuigingen en twijfels meedragen. Laten we bidden dat ook wij, net als iedereen in de kerststal, openstaan voor Gods aanwezigheid onder ons die ons verbindt en oproept om te bouwen aan een gastvrije wereld. We willen dat graag doen door samen het gebed uit te spreken dat Jezus heeft geleerd, het Onzevader. Als je zelf een ander gebed wil zeggen, of wil nadenken over hoe jij over God wil spreken, voel je dan vrij dat in stilte te doen.

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd,
uw rijk kome,
uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren,
en breng ons niet in beproeving,
maar verlos ons van het kwade.
Amen.

4 Zenden

4.1 Afsluitende bezinningstekst

Donkere dagen
doen verlangen naar licht,
naar uren
van gemoedelijkheid
of iemand
met warmte en hoop
in zijn woorden.
Alleen uit het zachte
wordt zachtheid geboren.

En ook al lijkt het niet meer
van deze tijd,
toch wens ik:
dat je onverwacht soms
de nabijheid van een engel
mag voelen,
dat de zorgzame aandacht
van een herder
je gaande houdt,
dat aandacht voor het weerloze
je het ontzag
van een wijze mag leren.
(uit Kris Gelaude, *Zonder woorden kan je niet*)

4.2 Slotgebed en zending

Nu wij aan het einde van deze viering zijn gekomen, richten we ons nog even nadrukkelijk tot God:

Goede God
bron van alle leven
Wanneer we straks van hieruit weggaan
naar school, naar huis,
laat ons dan meenemen wat hier heeft geklonken:
dat Kerst pas echt kan beginnen
wanneer we een plaats krijgen bij elkaar.

© Pexels
https://images.pexels.com/photos/14896273/pexels-photo-14896273.jpeg

Wakker in ons hart uw liefde aan
zodat we zelf een stukje van de open stal worden,
een plaats waar mensen welkom zijn,
waar verschillen geen muur vormen,
maar een brug,
waar we heel maken wat verdeeld is of geschonden,
waar we pijn en verdriet met stille aandacht verzorgen,
waar we in de grootste eenvoud
teken zijn van uw goddelijke kracht.

Laat uw liefde,
uw vrede,
ook in ons geboren worden.
Amen.

4.3 Kruisteken

We begonnen de viering met een kruisteken. We willen er ook graag mee afsluiten. Het is een teken waarmee christenen op een eenvoudige manier uitdrukken dat ze zich openstellen voor Gods aanwezigheid in hun leven, voor de werkzame kracht van zijn liefde. Wie wil kan het kruisteken meemaken. Wie liever gewoon luistert, kan stilstaan bij de woorden die klinken. Ze herinneren ons eraan dat we het leven ontvangen (Vader), dat we verbonden zijn met de mensen en de wereld om ons heen (Zoon) en dat we niet kunnen zonder de verbindende, levengevende kracht van de liefde die groter is dan onszelf (Geest). (+)

Muziek om de viering te beëindigen, bij het verlaten van de ruimte.
Suggestie: "Home" van Philip Philips -3'34"
https://www.youtube.com/watch?v=HoRkntoHkIE&list=RDHoRkntoHkIE&start_radio=1

Hold on to me as we go
As we roll down this unfamiliar road
And although this wave is stringing us along
Just know you're not alone
'Cause I'm gonna make this place your home

Settle down, it'll all be clear
Don't pay no mind to the demons
They fill you with fear
The trouble, it might drag you down
If you get lost, you can always be found
Just know you're not alone
'Cause I'm gonna make this place your home

(Vertaling)

Houd me stevig vast terwijl we verdergaan
Terwijl we over deze onbekende weg rijden
En ook al beweegt deze golf zich voort en voort,
weet dat je niet alleen bent
Want ik ga van deze plek jouw thuis maken
Kom tot rust, alles zal helder worden
Let niet op de demonen
Ze vullen je met angst
Problemen kunnen je naar beneden halen
Als je verdwaalt, kun je altijd weer gevonden worden
Weet gewoon dat je niet alleen bent
Want ik ga van deze plek jouw thuis maken

© Pexels
https://images.pexels.com/photos/37925313/pexels-photo-37925313.jpeg